

Opis na úrovni fondu

Spolok trnavských ostrostrelcov

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1580_16355	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Spolok trnavských ostrostrelcov	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1752 – 1891	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	1,75 bm (14 archívnych škatúl)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Spolok trnavských ostrostrelcov	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	<p>Spoločenský a kultúrny život v mestách bol v minulosti neodmysliteľne spätý so spolkovou činnosťou. Inak tomu nebolo ani v slobodnom kráľovskom meste Trnava. Svoju dlhoročnú históriu písal v tomto meste aj Spolok trnavských ostrostrelcov.</p> <p>Strelecké spolky vznikali už v stredoveku v celej strednej Európe. Pôvodným poslaním streleckých spolkov bola obrana miest. Možno predpokladať, že s týmto poslaním vznikol aj Spolok trnavských ostrostrelcov. V priebehu storočí sa pôvodné ciele a poslania streleckých spolkov postupne menili.</p> <p>Presný rok založenia Spolku trnavských ostrostrelcov nie je známy. Najstarší dokument, ktorý pochádza z písomnej produkcie spolku, je z roku 1752. V ňom sa členovia spolku obrátili na magistrát mesta s istou žiadosťou, ktorá sa týkala budovy spolku („<i>domus iaculatoriae</i>“). Okrem mešťanov Trnavy spolok združoval aj čestných členov, ku ktorým patrili príslušníci popredných magnátskych rodov, ako napr. Ziči, Pálfi, Esterházy, Erdődy atď.</p> <p>Spolok sa riadil svojimi stanovami. Najstaršie pravidlá spolku, ktoré sa nachádzajú vo fonde, sú</p>	Dejiny správy pôvodcu

		<p>z roku 1755. Ďalšie dochované štatúty spolku boli so súhlasom všetkých členov spolku a magistrátu mesta schválené 7. júna 1838. Na čele spolku stál hlavný veliteľ, ktorý riadil chod celého spolku. Jednou z jeho povinností bolo viesť aj protokol, do ktorého sa zapisovali všetky dôležité udalosti z činnosti spolku. Každý novoprijatý člen spolku sa zapisoval do evidencie členov spolku. Jeho povinnosťou bolo uhradiť do spolkovej pokladnice vstupnú taxu v hodnote 1 zlatého, teda akési „zápisné“, za čo potom získal od spolku menovací dekrét o jeho prijatí. Okrem toho platili všetci členovia každoročne do pokladnice spolku ročný členský príspevok. Dôležitou zložkou písomnej produkcie spolku bola účtovná kniha, do ktorej sa zapisovali presné položky príjmov a výdavkov spolku. Túto knihu viedol hlavný účtovník, ktorý v spolku zastával hodnosť dôstojníka.</p> <p>Krátka prestávka v existencii Spolku trnavských ostrostrelcov nastala po roku 1848, kedy sa spolok na 12 rokov rozpadol. Činnosť spolku bola opätovne obnovená v roku 1860. Hlavnou činnosťou a náplňou práce Spolku trnavských ostrostrelcov v 19. storočí bolo organizovanie streleckých súťaží a cvičení členov spolku. Podrobné zápisy o výsledkoch jednotlivých strelieb boli zapisované do streleckých protokolov. Okrem toho sa spolok spolu s magistrátom mesta podieľal na prípravách všetkých významných podujatí v meste. Členovia Spolku trnavských ostrostrelcov nesmeli chýbať ani na slávnostných bohoslužbách, ktoré sa konali vo farskom kostole sv. Mikuláša. Ako dokladajú archívne pramene, išlo o omše, ktoré sa slúžili za zdravie panovníka a jeho rodiny pri príležitosti ich sviatkov (narodeniny, meniny atď.). Významnou spoločenskou udalosťou, ktorú organizoval Spolok trnavských ostrostrelcov počas fašiangov, bol bál. Svedčia o tom vyúčtovania, ktoré sa zachovali medzi účtovnými písomnosťami spolku. Posledný zachovaný záznam o existencii spolku pochádza z novembra roku 1891. Keďže potom sa už nezachovali žiadne informácie o činnosti spolku, je pravdepodobné, že spolok zanikol niekedy v nasledujúcich rokoch. Nasvedčovala by tomu aj skutočnosť, že strelnica, ktorá patrila spolku, sa po tomto roku spomína iba v súvislosti s rôznymi spoločenskými podujatiami. Označenie Spolku trnavských ostrostrelcov možno nájsť v zachovaných dokumentoch pod niekoľkými názvami. V latinčine sa označoval ako <i>Cohortis civilis venatorum</i>, v nemčine ako <i>Bürger uniformierte Scharf-Schützen Compagnie der Königlichen Freistadt Tyrnau</i>, či v tvare <i>Jägercorps des Königlichen Freistadt Tyrnau</i>. V 19. storočí sa používala hlavne maďarský variant označenia spolku v tvare <i>A Nagyszombati Lövész Társaság</i>.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>O vytvorenie samostatného archívneho fondu Spolku trnavských ostrostrelcov sa pričínal v 50. rokoch 20. storočia archivár vtedajšieho Mestského archívu v Trnave prof. Jozef Šimončič. Archívne dokumenty z činnosti spolku, ktoré boli pôvodne zmiešané spolu s dokumentmi Magistrátu mesta Trnava, Jozef Šimončič vytriedil a vytvoril z nich samostatný fond spolku v rozsahu 14 kníh a 2 škatúl.</p>	Dejiny archívneho fondu

3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Novovytvorený fond Spolku trnavských ostrostrelcov bol v roku 1956 zaevidovaný do knihy prírastkov pod prírastkovým číslom 14. Ďalšie archívne dokumenty viažuce sa k činnosti spolku sa dostali do archívu v roku 1973. V máji tohto roku ponúkol pán Andrej Vác z Trnavy archívu na predaj 2 protokoly spolku, 1 účtovnú knihu a 1 diplom, resp. menovací dekrét vydaný pre jedného z členov spolku. Komisia pre nákup archívnych dokumentov pri Slovenskej archívnej správe Ministerstva vnútra SSR v novembri 1973 opätovne ohodnotila ponúkané dokumenty a dohodla s majiteľom na ich odkúpení. Materiál bol nakoniec prevzatý do archívu 18. decembra 1973 a v knihe prírastkov bol zaevidovaný pod číslom 636.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Rozsah fondu Spolku trnavských ostrostrelcov je 1,75 bm. Z hľadiska časového rozpätia fondu pochádza väčšina písomností z 19. storočia. Z 18. storočia sa zachovalo niekoľko spisov a niekoľko záznamov v knihách. Pri pohľade na zachované archívne dokumenty je zrejmé, že v prípade tohto fondu nejde o kompletne zachovaný celistvý súbor, ale len o časť z písomnej produkcie spolku. Z diplomatického hľadiska sú vo fonde zastúpené viaceré diplomatické kategórie písomností. Vo fonde sa nachádzajú úradné knihy, evidencie, spisy, účtovný materiál.	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Z archívneho fondu neboli pri jeho spracúvaní vyradené žiadne dokumenty.	Vyraďovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený inventárom (zaevidovaný do ústrednej evidencie archívnych pomôcok pod č. 4788), ktorý je momentálne vo schvaľovacom procese Odboru archívov a registratúr SVS MV SR. Štruktúra archívneho fondu je nasledovná: 1 Úradné knihy 2 Evidencie 2.1 Evidencie členov spolku 2.2 Evidencie o strel'be 3 Spisový materiál 4 Účtovný materiál 4.1 Účtovné knihy 4.2 Účty 5 Dokumentačný materiál	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	Neobmedzený prístup.	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených	Podmienky

		v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	vyhotovovania reprodukcí
3.4.3.	Language /scripts of material	Latinský, maďarský, nemecký, slovenský.	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	Nepoškodený.	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	Štátny archív v Trnave. Katarína Červeňová: Spolok trnavských ostrostrelcov 1752 – 1891, inventár (zatiaľ v rukopise, elektronickej podobe), Trnava, 2016, 43 s., ev. č. 4788.	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	-----	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie sú vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note	-----	Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovila Mgr. Katarína Červeňová, PhD. v júni 2017. Ako zdroj informácií k vyhotoveniu opisu slúžil inventár uvedený v kapitole 3.4.5.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition.	Pravidlá alebo zásady

3.7.3.	Date(s) of description	20. 06. 2017	Dátum vyhotovenia opisu
--------	------------------------	--------------	-------------------------

ŠTÁTNY
ARCHÍV
V TRNAVE